

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 887930
Datum vergadering: 23 april 2024
Datum voorstel: 12 maart 2024
Nummer: 20 A
Onderwerp: Nota financiële gezondheid 2024-2028

Voorgesteld raadsbesluit

1. De nota financiële gezondheid 2024-2028 vast te stellen.
2. De extra kosten van € 56.050 voor 2024 en € 40.350 per jaar vanaf 2025 te dekken uit het reguliere armoede- en preventiebudget.
3. Kennis te nemen van de evaluaties en in te stemmen met de conclusies en aanbevelingen.
4. De nota minimabeleid 2016 in te trekken.
5. Het Beleidsplan integrale schulddienstverlening 2019-2023 gemeente Tubbergen in te trekken.

Samenvatting van het voorstel

De gemeente Tubbergen vindt het belangrijk dat iedereen kan meedoen. De gemeente Tubbergen heeft de ambitie om armoede terug te dringen en de gezondheid, ook de financiële gezondheid, van haar inwoners te bevorderen.

De coronacrisis, economische ontwikkelingen en inflatie hebben echter geleid tot meer mensen met schulden en armoederisico.

De gemeente Tubbergen heeft daarom een nota financiële gezondheid opgesteld dat bestaat uit twee pijlers: het voorkomen van armoede en het bestrijden van armoede. Door meer in te zetten op preventie (voorkomen van armoede) en tevens de regelingen toegankelijker te maken (bestrijden van armoede) wil de gemeente Tubbergen haar inwoners ondersteunen naar een financieel gezondere toekomst.

Aanleiding voor dit voorstel

In het coalitieakkoord van de gemeente Tubbergen is één van de opdrachten het herijken van het armoedebeleid. Ook landelijke ontwikkelingen zoals inflatie, economische ontwikkelingen e.d. zijn aanleiding om het huidige beleid te herijken. Tot slot liep het oude beleidsplan Schulddienstverlening tot 2023.

Beoogd resultaat van te nemen voorstel

De nota financiële gezondheid streeft naar financieel gezondere inwoners in 2028, met extra aandacht voor de groep werkende inwoners. De ambitie is dat iedereen kan en mag meedoen, daarbij mogen de financiën geen belemmerende factor zijn.

Voordat de nota financiële gezondheid is opgesteld, zijn de huidige beleidsplannen armoede en schulden geëvalueerd. Dit proces is participatief vormgegeven waarbij ruimte was aan de samenleving om hun input aan te geven. Tevens is gebruik gemaakt van ervaringsdeskundigen en uiteraard zijn onze partners, zoals de welzijnsstichting en de Stadsbank, betrokken.

Argumentatie

1.1.Huidige beleidsplannen lopen af.

De gemeente Tubbergen kent twee beleidsplannen op het gebied van armoede en schulden namelijk het beleidsplan minima en het beleidsplan Schulddienstverlening. Het oude beleidsplan Schulddienstverlening liep tot 2023 en ook het beleidsplan minima vroeg om een herijking. Om die reden was het noodzakelijk dat de oude beleidsplannen geëvalueerd werden. Vervolgens is er nieuw beleid opgesteld.

1.2.Preventief integraal beleid op Armoede en Schulden is noodzakelijk.

Het beleidsplan minima richt zich vooral op regelingen waarvan inwoners gebruik kunnen maken als zij al in armoede zitten. Het beleidsplan schulddienstverlening richt zich op regelingen waarvan inwoners gebruik kunnen maken als zij schulden hebben. Gezien het feit dat dit in de praktijk vaak met elkaar samenhangt, is ervoor gekozen om de nota financiële gezondheid op te stellen. Met deze nota wordt beoogd om een

integrale en proactieve aanpak te bieden die alle aspecten van armoede en schuldenproblematiek adresseert.

De nota financiële gezondheid bestaat uit twee pijlers 1) het voorkomen van armoede en 2) het bestrijden van armoede. Onder pijler 1 'het voorkomen van armoede' vallen de onderwerpen:

- Vroegsignalering: dit houdt in dat gemeenten betalingsachterstanden van partners ontvangen op de vaste lasten van inwoners. Eén van de gestelde doelen in de nota financiële gezondheid is om het bereik van inwoners te vergroten door vaker op huisbezoek te gaan.
- Dreigende armoede: dit verwijst naar de fase waarin individuen of gezinnen tekenen vertonen van toenemende financiële kwetsbaarheid. Eén van de gestelde doelen in de nota financiële gezondheid is om zicht te krijgen op de groep inwoners die in de fase van dreigende armoede zitten. Daarop aansluitend moeten interventies worden ingezet om te voorkomen dat mensen verder in armoede raken.
- Preventie en bewustwording: in het kader van preventie en bewustwording heeft communicatie een belangrijke taak, dit krijgt dan ook extra aandacht binnen de nota financiële gezondheid.

Onder pijler 2 'bestrijden van armoede' vallen de onderwerpen:

- Minimabeleid: De minimaregelingen zijn bedoeld om inwoners in staat te stellen mee te doen in de maatschappij. We willen zorgen voor een minimabeleid dat toegankelijk is en ondersteuning biedt aan iedere inwoner die het nodig heeft.
- Schuldienstverlening: de gemeente heeft de opdracht gekregen om inwoners te ondersteunen bij het vinden van adequate oplossingen gericht op de aflossing van schulden. Eén van de gestelde doelen in de nota financiële gezondheid is om een goede vorm van nazorg in te richten.
- Verborgene armoede: Verborgene armoede verwijst naar de situatie waarin individuen of gezinnen ondanks een schijnbare normale levensstijl en het ontbreken van duidelijke tekenen van armoede, toch moeite hebben om financieel rond te komen. Eén van de gestelde doelen in de nota financiële gezondheid is nauwer samen te werken met lokale organisaties en belanghebbenden om verborgene armoede te verminderen

1.3. Een actualisatie van het oude beleid is wenselijk wegens maatschappelijke ontwikkelingen

De coronacrisis, economische ontwikkelingen en inflatie hebben geleid tot meer mensen met schulden en armoederisico. Daarnaast hebben maatschappelijke ontwikkelingen zoals de toename in het aantal scheidingen of de vergrijzing ervoor gezorgd dat een grotere groep inwoners moeite heeft met rondkomen. Daarnaast hebben bovengenoemde ontwikkelingen ook geleid tot andere doelgroepen die mogelijk in de problemen komen zoals zelfstandigen en agrariërs. Om die reden is het wenselijk om opnieuw naar het beleid te kijken en het beleid mogelijk bij te stellen zodat het beleid goed aansluit op de praktijk.

1.4. Er is samenhang met sport en bewegen, gezondheid, cultuur.

Leven in armoede, of het hebben van schulden, heeft effect op de 'Mentale gezondheid', 'Sociale gezondheid' en 'Fysieke gezondheid'. Door het opstellen van de nota's op het gebied van gezondheid, cultuur, sport- en bewegen, en armoede is samenhang gevonden binnen de vier domeinen van positieve gezondheid (financieel, fysiek, mentaal, sociaal)

Participatie samenleving

Bij de voorbereiding van het opstellen van de nota financiële gezondheid zijn diverse partijen betrokken. Allereerst heeft het onderzoeksbureau KWIZ in de interventies van 2015-2018 geanalyseerd met het doel om tot aanbevelingen te komen voor de gemeente Tubbergen ten aanzien van het armoedebeleid. Daarnaast heeft de gemeente op basis van genoemde aanbevelingen een enquête uitgezet onder minima huishoudens. Daarnaast zijn er panelgesprekken gevoerd met professionals van de organisaties SWTD, de Adviesraad Sociaal Domein, Stichting leergeld, Stichting Palet/Impuls, Maatschappelijk Werk, Wijkkracht, Wmo- en jeugdconsulent, consulent inkomen en inwoners uit de doelgroep en de kinderraad. Dit heeft tot een aantal suggesties en aanbevelingen geleid.

Bij het opstellen van de nota financiële gezondheid zijn diverse partijen betrokken waaronder welzijnsorganisaties, Stadsbank Oost Nederland en consulenten. Daarnaast is het aanvalsplan armoede & schulden voorgelegd aan de Adviesraad van de gemeente Tubbergen. Ook in de uitvoering van de nota financiële gezondheid zal de samenleving meegenomen worden. Een samenwerking met maatschappelijke partners en stakeholders vanuit de samenleving zijn nodig om de ambities te kunnen realiseren.

Externe communicatie

Bij de nota financiële gezondheid hoort een communicatieplan. Dit communicatieplan sluit aan op het bredere communicatieplan van Fit & Vitaal waarin een jaarplanning is opgenomen.

Financiële paragraaf

De kosten van de nota financiële gezondheid komen bovenop de al bestaande kosten voor vroegsignalering, schulddienstverlening (bijdrage Stadsbank) en het minimabeleid. De extra kosten zijn als volgt opgebouwd:

Kosten 2024:

Vaker op huisbezoek na een signaal: € 15.000. Dit betreft een incidentele uitbereiding van uren. Na evaluatie zal gekeken worden of dit structureel wordt.

RIS systeem optimaliseren t.b.v. registratie en monitoring: € 3.200

Analyse en identificatie, Samenwerking en stakeholderbetrokkenheid: € 8.700

Inzetten op product 'nazorg': € 4.000

Data-analyse, Enquetes en interviews, Indicatoren vaststellen, Samenwerking met gemeenschapsorganisaties: € 8.700

Communicatie (uren, middelen): € 16.450

Totaal: €56.050

Kosten vanaf 2025 per jaar:

Evaluatie 'vaker op huisbezoek na een signaal' + actualisering: € 2.500

Vaker op huisbezoek uren: € 15.000

RIS systeem optimaliseren t.b.v. registratie en monitoring: € 1.500

Het evalueren en het actualiseren van het beleid op dreigende armoede: € 2.000

Inzetten op product 'nazorg': € 400

Evaluatie van het ontwikkelde beleid: € 2.500

Communicatie (uren, middelen): € 16.450

Totaal: €40.350

De kosten voor de nota financiële gezondheid bedragen in het eerste jaar 2024 €56.050. Deze kosten kunnen gedekt worden uit het budget voor preventie bijstand (€18.426), het armoedebudget (€31.000) en het preventiebudget gezondheid (€6.624).

Per 2025 bedragen de kosten €40.350 per jaar. Deze kosten kunnen gedekt worden uit het armoedebudget (€31.000) en het preventiebudget gezondheid (€9.350).

De begroting is opgezet met een synergie-voordeel. Dit betekent dat het op twee gemeenten begroot is. Mocht één van de twee gemeenten niet akkoord zijn, dan zal de huidige begroting aangepast moeten worden.

Uitvoering

Na vaststelling van de nota financiële gezondheid zal het beleidsplan vertaald worden naar een gedetailleerde uitvoeringsagenda. Daarbij wordt binnen de ambtelijke organisatie op het gebied van 'de gezonde leefomgeving' gezocht naar snijvlakken en meekoppelkansen. Ook wordt bij de (maatschappelijke) partners en betrokkenen vanuit de samenleving opgehaald op welke wijze zij een bijdrage kunnen leveren in het behalen van de ambities.

Evaluatie

De nota financiële gezondheid 2024-2028 zal over ten minste vier jaar herijkt moeten worden.

Harmonisatie Dinkelland-Tubbergen

De nota financiële gezondheid is opgesteld voor beide gemeenten.

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,

de secretaris

ing. J.L.M. Scholten

de burgemeester

drs. A.H. Postma

Raadsbesluit

Datum: 23 april 2024
Nummer: 20 B
Onderwerp: Nota financiële gezondheid 2024-2028

De raad van de gemeente Tubbergen,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 maart 2024, nr. 20 A;

gelet op het advies van de raadscommissie van 2 april 2024

gelet op artikel 2 Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening (WGS).

besluit:

1. De nota financiële gezondheid 2024-2028 vast te stellen.
2. De extra kosten van € 56.050 voor 2024 en € 40.350 per jaar vanaf 2025 te dekken uit het reguliere armoede- en preventiebudget.
3. Kennis te nemen van de evaluaties en in te stemmen met de conclusies en aanbevelingen.
4. De nota minimabeleid 2016 in te trekken.
5. Het Beleidsplan integrale schulddienstverlening 2019-2023 gemeente Tubbergen in te trekken

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 23 april 2024

de griffier,

E.C.B. Hoitink

de voorzitter,

drs. A.H. Postma